

24/12/2024

2ο αφιέρωμα για τον μακαριστό Καθηγητή Χρήστο Γιανναρά από το «ΕΝΟΡΙΑ εν δράσει»

/ [Ενορίες](#)

Η 2η εκδήλωση αφιερωμένη στο μακαριστό καθηγητή [Χρήστο Γιανναρά](#) πραγματοποιήθηκε την Κυριακή 22 Δεκεμβρίου 2024 στο πλαίσιο του προγράμματος [«ΕΝΟΡΙΑ εν δράσει...»](#), του [Ιερού Ναού Ευαγγελιστρίας Πειραιώς](#).

Στην συζήτηση συμμετείχαν ο Αρχιμανδρίτης π. Θεοδόσιος Μαρτζούχος, της Ιεράς Μητροπόλεως Νικοπόλεως και Πρεβέζης, ο Πρωτοπρεσβύτερος π. Σταύρος Κοφινάς, Συντονιστής του Δικτύου του Οικουμενικού Πατριαρχείου για την Ποιμαντική Διακονία στο Χώρο της Υγείας και ο Πρωτοπρεσβύτερος π. Σπυρίδων Τσιμούρης, Θεολόγος.

Παρακολουθήστε τη συζήτηση:

[](#)

Το πάνελ του 2ου αυτού αφιερώματος στον μακαριστό Χρήστο Γιανναρά ήταν ιδιαίτερο, αποτελούμενο από δύο Ιερείς που ο ίδιος αγάπησε πολύ, όπως κι εκείνοι. Και οι δύο κατέθεσαν στην εκδήλωση τις σκέψεις τους για το πρόσωπο του, αλλά κυρίως τις πολλές εμπειρίες που είχαν από την μακρόχρονη σχέση μαζί του.

Ο π. Θεοδόσιος Μαρτζούχος τον γνώρισε από τον Επίσκοπο του, μακαριστό Μητροπολίτη Νικοπόλεως και Πρεβέζης κυρό Μελέτιο, που τον αγαπούσε και τον εκτιμούσε. Και θεωρούσε ότι η παρουσία του Δασκάλου ήταν μία αφορμή για τους χριστιανούς να σκεφθούν:

«Τι είναι αυτό πάνω στο οποίο βρίσκονται και πατάνε, γιατί είναι πολύ εύκολο να μπει κανείς στη λογική των αυτονοήτων και μετά από λίγο να γίνονται τετριμμένα και κατ' επέκταση αδιάφορα. Ο Γιανναράς έδειχνε στους ανθρώπους πάνω σε τι πρέπει να σκύψουν.»

Όπως τόνισε, μεταξύ άλλων, ο π. Θεοδόσιος, θα πρέπει απερίφραστα να καταδειχθεί ότι ο αείμνηστος αποτελούσε μία από τις λίγες ελπίδες ορθόδοξου θεολογικού στοχασμού στη σημερινή Ελλάδα. Επισημαίνοντας ότι αυτός ο τόπος είχε ουσιαστικά πράγματα τα οποία έχασε ή κατακρεούργησε στο όνομα ενός εξευρωπαϊσμού, που εν πολλοίς χρειάζεται αλλά ατυχώς έτσι όπως λειτούργησε έκοβε τις ρίζες.

«Μέσα στην ταραχή των ανθρωπίνων δεδομένων και των αντιλήψεων που

κυκλοφορούσαν, έκανε κάτι πολύ μεγάλο. Έθεσε το ερώτημα αν υπάρχει άτρεπτο στήριγμα, ένα στήριγμα πάνω στο οποίο πατάς και δεν μετακινείσαι, δεν ταραζέσαι.

Με τις επιφυλλίδες, οι οποίες έριχναν μικρά σωσίβια σε καθημερινούς ανθρώπους έδινε αφορμές να αρχίσουν να προβληματίζονται και να σκεφθούν το ενδεχόμενο, όλη αυτή η εκκλησιαστική συνθήκη η οποία είναι ανυπόληπτη για τα κοινωνικά δεδομένα, έχει κάτι να τους πει.»

Η εμπειρία του π. Σταύρου Κοφινά με τον Χρήστο Γιανναρά μετράει χρόνια και ήταν εμφανής η συγκίνησή του να μιλήσει για εκείνον και να περιγράψει ποιος ήταν ο μακαριστός για τον ίδιο, σε μία σχέση ζωής που ξεκίνησε το 1970.

Όπως είπε ο π. Σταύρος, ο Γιανναράς είχε έναν τεράστιο πόνο στην ψυχή του, πόνο για την Ελλάδα, για τις σχέσεις, για την Εκκλησία, αλλά αυτό είχε μία πηγή από

έναν έρωτα που είχε για τη ζωή. Και αυτά που είχε γράψει για τον έρωτα δεν ήταν φιλοσοφία, αλλά μια επεξεργασία που ο ίδιος είχε κάνει μέσα από τις δικές του εμπειρίες και όντως μπορούσε να συνδυάσει το μυαλό του με την καρδιά του.

«Ίσως φαινόταν απόλυτος, πολλές φορές σκληρός, άλλα ήταν από τους πιο τρυφερούς ανθρώπους που έχω γνωρίσει στη ζωή μου. Λαχταρούσε για σχέση και αυτά που γράφει ότι η Εκκλησία είναι σχέση, ήταν η ζωή του, το πίστευε.»

Είχε έναν πόνο για τον έρωτα κι επειδή ο έρωτας δεν ολοκληρώνεται ποτέ, γι' αυτό κι εκεί που έφτανε κάπου, αναζητούσε κάτι άλλο κι έτσι ήταν απαιτητικός.

Κι είχε και τον πόνο για την Ελλάδα σε σχέση με τη δύση, γιατί είχε νιώσει ότι ο ελληνισμός είχε αυτήν την αρχοντιά που υπήρχε στην ιστορία του και δυστυχώς είχε χαθεί, ενώ έβλεπε ότι υπήρχε μία, έστω ψευτοαρχοντιά στη δύση. Αυτή η απώλεια ήταν ο μεγάλος πόνος του.

Ήταν πάντα δάσκαλος και ουδέποτε μείωνε τον συνομιλητή του, αλλά πάντα ήθελε να ακούσει την άποψη του και να μάθει κάτι από εκείνον. Όπως παρατήρησε ο π. Σταύρος, ο μακαριστός ήταν γνήσιος, αληθινός, γιατί ένας άνθρωπος που είναι ερωτικός, είναι πάντα γνήσιος και αληθινός, δεν μπορεί να κρυφτεί.

«Ένας άνθρωπος ο οποίος πονάει δεν μπορεί να μην δείξει τον πόνο του και ο Χρήστος τον έδειχνε, όπως έδειχνε τον ερωτισμό του και την αγωνία του.

Και πρέπει να μην τον δούμε απλώς σαν ένα γερό μυαλό, αλλά έναν άνθρωπο ο οποίος αγωνιζόταν για κάτι καλύτερο, για μία σχέση παραπάνω από τη σχέση.»

Τον αείμνηστο Δάσκαλο τον ενοχλούσε που η Εκκλησία δεν λειτουργούσε ως κοινότητα, ενώ σύμφωνα με τον π. Σταύρο, είχε μία μεγάλη ανάγκη από πατρότητα την οποία αναζητούσε μέσα από την Εκκλησία.

Είχε την τόλμη να δείξει πως οι χριστιανοί ως Σώμα Χριστού δεν είναι ακριβώς αυτό για το οποίο θα έπρεπε τουλάχιστον να αγωνίζονται να είναι. Και εδώ είναι που αγγίζει τους ανθρώπους που έχουν την πάλη μέσα τους για την πίστη.

Ενώ ο π. Θεοδόσιος επεσήμανε ότι ο λόγος του έγινε ενδιαφέρων γιατί ακουμπούσε τις αγωνίες και κάποια βιβλία του θα είναι μονίμως στήριγμα των ανθρώπων. Συμπληρώνοντας ότι το έργο του είναι αντιρρόπηση σε μία σειρά από θεολογικά πράγματα που κουβαλάνε πολλοί άνθρωποι μέσα στην ελληνική κοινωνία.

Στον επίλογο της συζήτησης και ενόψει της εορτής των Χριστουγέννων, τονίστηκε χαρακτηριστικά στη συνάντηση πως:

«Δεν υπήρξαν Χριστούγεννα που δεν κοίταζε κάποιος την επιφυλλίδα του Χρήστου Γιανναρά για τα Χριστούγεννα. Γιατί εκεί φανερωνόταν η θεολογική του γνώση, το βίωμα του, το γεγονός της Γέννησης γινόταν μια πραγματικότητα του σήμερα, μέσα από μία υπαρξιακή αγωνία που στο τέλος πάντα έδινε μία ελπίδα.»

(Του Σταμάτη Μιχαλακόπουλου / Ι.Ν. Ευαγγελιστρίας Πειραιώς)